

Coronavirus (COVID-19): vaccinatie – vraag en antwoord

Vaccinaties dienen tijdens de pandemie te worden verdergezet. Bij aanvang van de epidemie werd gevraagd om de pneumokokkenvaccinatie voor een bepaalde doelgroep uit te stellen. Dit is momenteel niet meer het geval (**juli 2020**).

Er zullen vragen rijzen over uitgestelde vaccinaties: moet het hele vaccinatieschema opnieuw worden heropgestart?

Dit artikel gaat ook in op de mogelijkheid dat bepaalde vaccins die bedoeld zijn voor andere ziekten, de immuunrespons op het Covid-19-virus verhogen.

1. Vaccinatie bij zuigelingen en kinderen

In België werd deze vaccinatie (voornamelijk bij kinderen jonger dan 15 maand) essentieel geacht, en reeds sinds het begin van de epidemie gehandhaafd.

Het vaccinatieschema is niet aangepast vanwege de epidemie. De vaccinaties kunnen ambulant opgevolgd worden via ONE of Kind en Gezin. Deze structuren hebben procedures ingevoerd om zuigelingen op een veilige manier te kunnen blijven vaccineren.

ONE werkt op afspraak, u kan ouders doorverwijzen naar de administratie van uw regio zodat ze een afspraak kunnen maken. Er werd eveneens een telefonische permanentie georganiseerd. De lijst van de subregionale administratie kan u onder deze [link](#) terugvinden.

Kind en Gezin neemt zelf rechtstreeks contact op met de ouders. De andere minder dringende raadplegingen en afspraken worden momenteel uitgesteld.

Alle vaccinaties voor kinderen blijven aanbevolen, ongeacht hun leeftijd, met speciale aandacht voor mazelen. **Een mazelen epidemie moet absoluut vermeden worden.** Mazelen circuleren momenteel in België (er was een mazelen [epidemie](#) in Wallonië in 2017 en lokale uitbraken in 2019 leidend tot meerdere ziekenhuisopnames). De vaccinatie tegen mazelen (die altijd gecombineerd wordt met bof en rubella) bestaat uit 2 dosissen (1 op 12 maanden en de andere op 7-9 jaar in plaats van 10-12 jaar vroeger¹).

Richtlijnen voor schoolvaccinatie in Vlaanderen tijdens de pandemie kan u [hier](#) vinden.

2. Vaccinatie bij andere leeftijdscategorieën: alle vaccinaties opnieuw aanbevolen.

Vaccinatie van andere leeftijdscategorieën: alle vaccinaties worden opnieuw aanbevolen.

Vaccinatie tegen pneumokokken kan worden verdergezet in alle doelgroepen. Deze zijn echter uitgebreid sinds juli 2020. Vaccinatie wordt nu ook aanbevolen voor diabetespatiënten en patiënten met chronische neurologische of neuromusculaire aandoeningen met aspiratierisico vanaf de leeftijd van 50 jaar.

Vanwege de covid-19-pandemie werd in april 2020 aanbevolen om de pneumokokkenvaccinatie bij gezonde volwassenen tussen 65 en 85 jaar uit te stellen, zodat ongewenste voorvallen zoals koorts en malaise niet als verdachte gevallen van covid-19 zouden worden beschouwd. Sinds juli 2020 wordt vaccinatie opnieuw aanbevolen voor alle doelgroepen, inclusief gezonde volwassenen in de leeftijd van 65-85 jaar. (NVDR: de testcapaciteit is sinds april positief geëvolueerd).

Het advies van de Hoge Gezondheidsraad van juli 2020 is [hier](#) te vinden.

3. Wat is het risico voor een patiënt indien hij zijn hervaccinatie of zijn tweede dosis niet op tijd krijgt?

Gegevens over inhaalschema's voor vaccinatie bestaan reeds van lang voor de epidemie. Een aantal basisregels voor deze inhaal vaccinaties zijn:

- Het onderbreken van een vaccinatieschema betekent niet dat het noodzakelijk is de volledige reeks vaccinaties te herbeginnen, noch extra dosissen toe te dienen.
- De kwaliteit van de immuunrespons is afhankelijk van de naleving van de minimumleeftijd bij het toedienen van de eerste dosis van het vaccin, het minimum interval tussen twee dosissen en het aantal gekregen dosissen, inclusief de booster(s) voor bepaalde vaccins
- Voorbeeld voor een vaccin in 2 dosissen: een patiënt kreeg na zijn 1^e dosis de 2^e dosis met vertraging. Hij zal na de 2^e dosis finaal hetzelfde beschermingsniveau bereiken alsof hij het zoals gepland kreeg. Het is gedurende de tussentijd vóór de 2^e dosis dat hij minder beschermd is, omdat de immuniteit nog niet optimaal is. Alle volledige info over inhaalvaccinatie kan u [hier](#) vinden.
- Dit geldt zelf voor de vaccinatie tegen **humaan papillomavirus**, waarbij de schema's in de bijsluiter vermelden dat het vaccin in minder dan een jaar of 13 maand moet worden toegediend. Er zijn nu studies beschikbaar die bevestigen dat een latere toediening van de laatste dosis de bescherming niet wijzigt, en zeker niet vermindert.

4. Vaccinatie om de immuniteit te verhogen.

Vaccineren met een levend verzwakt vaccin kan de immuunrespons verhogen en op deze manier de viremie na blootstelling aan het SARS-CoV2 virus verlagen, hetgeen resulteert in een minder ernstige infectie en sneller herstel.

Er worden momenteel verschillende testen gedaan met het tuberculose vaccin, in de Verenigde Staten én in Europa. De impact op de immunisatie is nog niet gekend, en de WHO beveelt aan om deze nog niet te gebruiken om COVID-19 te vermijden of de ernst ervan te verminderen, in afwachting van de resultaten van deze studies.

Er circuleert heel wat informatie over andere levende vaccins, voornamelijk over het mazelenvaccin, maar met nóg minder gegevens. Het gaat eerder op een geavanceerde; maar niet geverifieerde hypothese die uitlegt waarom oudere mensen ernstiger getroffen zouden zijn dan de jongere populatie. Vaccinatie specifiek in dit kader wordt niet aanbevolen. Maar de vaccinatie tegen mazelen (en rubella en bof) van de gebruikelijke doelgroep wordt daarentegen ten zeerste aanbevolen (zie 1.1).

Tijdens de pandemie is het logisch om bepaalde behandelingen te testen, maar niet om ze op de algemene populatie uit te voeren buiten de klinische studies.

Bronnen

<https://www.kindengezin.be/gezondheid-en-vaccineren/ziek/coronavirus/>

<https://www.one.be/public/detailarticle/news/coronavirus-quelle-est-la-situation-dans-les-consultations-one/>

<https://www.vaxinfo.pro.be/>

<https://www.health.belgium.be/nl/inhaalvaccinatie-2013>

https://www.fagg.be/nl/news/beperkte_beschikbaarheid_van_het_vaccin_gardasil_9_aanbevelingen_aan_voorschrijvers

Sanofi, gedetailleerd antwoord van de firma (mei 2020)

Uptodate, Coronavirus disease 2019 (COVID-19): Epidemiology, virology, clinical features, diagnosis, and prevention